

Veźměte, prosěme, na vědomě, Źe text ělĀnku odpovědĀ platně prĀvně upravě ke dni publikace.

Vklady do kapitĀlovĚch fondŮ společnosti s ruěeněm omezeněm a akciově společnosti

Velikost a struktura vlastněho kapitĀlu je u obchodněch spoleěnosti klěověm kritěriem v mnoha situacěch. Űroveň vlastněho kapitĀlu je dŮleŹitĀ napřěklad pro daŹovou uznatelnost ůrokŮ z ůvěrŮ nebo dluhopisŮ mezi spojeněmi osobami v rĀmci pravidel tzv. nězkě kapitalizace. Z těchto a mnoha dalšěch dŮvodŮ se proto mŮŹe vyskytnout potřeba vloŹit peněŹitě prostředky do kapitĀlověch fondŮ společnosti s ruěeněm omezeněm a akciově společnosti. NavŹyšení vlastněho kapitĀlu společnosti pomocě vkladŮ od spoleěněkŮ ěi akcionĀřŮ společnosti je moŹně dvěma zpŮsoby: zvyšeněm zĀkladněho kapitĀlu nebo vkladem do ostatněch kapitĀlověch fondŮ.

Zvyšeně zĀkladněho kapitĀlu

Prvně moŹnostě, jak zvyšit hodnotu vlastněho kapitĀlu, je prostřednictvěm zvyšeně zĀkladněho kapitĀlu společnosti. Tento zpŮsob je v zásadě shodně jak pro společnost s ruěeněm omezeněm, tak i pro společnost akciovou. Jde o formalizovaně proces, kterě zahrnuje zejměna nĀsledujěcě kroky:

- přějetě rozhodnutě o zvyšeně zĀkladněho kapitĀlu ve formě notĀřskěho zĀpisu. Tento notĀřskě ůkon je zpoplatněn podle vŹyše ěĀstky, o kterou se zvyšuje zĀkladně kapitĀl;
- v přěpadě akciově společnosti musě přěstavenstvo do 30 dnŮ od rozhodnutě podat nĀvrh na zĀpis tohoto rozhodnutě do obchodněho rejstřěku;
- převzetě zĀvazku ke zvyšeně zĀkladněho kapitĀlu u společnosti s ruěeněm omezeněm, resp. upsĀně akciě u akciově společnosti;
- uhrazeně ěĀstky na speciĀlně bankovně ůěet, kde bude tato ěĀstka blokovĀna do doby, neŹ bude zvyšeně zĀkladněho kapitĀlu zapsĀno v obchodněm rejstřěku;
- zĀpis zvyšeně zĀkladněho kapitĀlu do obchodněho rejstřěku.

Opaěně postup, tj. sněŹeně zĀkladněho kapitĀlu, je podobně formalizovaně proces, kterě navíc uklĀdĀ společnosti povinnost vyzvat dvakrĀt věřitele ve stanoveněm období, aby přěhlĀsili svě pohledĀvky. PřěhlĀšeněm věřitelŮm je pak společnost povinna poskytnout přěměreně zajišětěně jejich pohledĀvek nebo tyto pohledĀvky uspokojit, zhoršě-li se sněŹeněm zĀkladněho kapitĀlu dobytost jejich pohledĀvek.

Z vŹyše uvedeněho je patrně, Źe pokud společnost potřěbuje rychle navŹyšit nebo sněŹit vlastně kapitĀl, je postup pomocě zvyšeně nebo sněŹeně zĀkladněho kapitĀlu zdlouhavě a nepraktickě.

Vklady do ostatněch kapitĀlověch fondŮ - přěplatky mimo zĀkladně kapitĀl

Oproti předchozímu způsobu zvýšení vlastního kapitálu představují vklady do ostatních kapitálových fondů - příplatky mimo základní kapitál - relativně rychlý a pružný způsob zvýšení vlastního kapitálu.

Na rozdíl od zvyšování základního kapitálu však existují rozdíly mezi úpravou pro společnost s ručením omezeným a pro akciovou společnost.

Příplatek mimo základní kapitál u společnosti s ručením omezeným

Příplatek mimo základní kapitál pro společnost s ručením omezeným je upraven v ustanovení § 121 obchodního zákoníku.

Příplatek může být buď povinný, nebo dobrovolný.

Pokud jde o povinný příplatek, může společenská smlouva určit, že valná hromada je oprávněna uložit společníkům povinnost přispět na vytvoření vlastního kapitálu příplatkem mimo základní kapitál peněžitým plněním nad výši vkladu až do poloviny základního kapitálu podle výše svých vkladů.

Dobrovolný příplatek může společník poskytnout se souhlasem valné hromady (příp. jediného společníka) v libovolné výši.

Pro rozhodnutí valné hromady o příplatku mimo základní kapitál je zákonem vyžadována forma notářského zápisu. Sepsání notářského zápisu je zpoplatněno stejně jako v případě zvyšování základního kapitálu. Protože se však příplatky mimo základní kapitál nezapisují do obchodního rejstříku, v praxi se často forma notářského zápisu nedodrжуje, a odpadají tedy jakékoli notářské poplatky. Formálně však takové řešení není v souladu se zákonem.

Příplatky mimo základní kapitál mohou být vráceny zpět společníkům jen v rozsahu, v jakém převyšují ztráty společnosti. Stejně tak musejí být při vrácení příplatků dodržena pravidla pro distribuci vlastních zdrojů společnosti. Společnost s ručením omezeným nesmí vyplatit vlastní zdroje, je-li vlastní kapitál zjištěný z řádné nebo mimořádné účetní závěrky nebo by v důsledku rozdělení zisku byl nižší než základní kapitál společnosti zvýšený o tu část rezervního fondu nebo ty rezervní fondy, které podle zákona a společenské smlouvy nesmí společnost použít k plnění společníkům.

O vrácení příplatků musí rozhodnout valná hromada společnosti.

Příplatky se vracejí zpět jen těm společníkům, kteří je poskytli, a to v poměru k výši jimi poskytnutých příplatků.

Na rozdíl od snižování základního kapitálu se tedy jedná o neformální postup, který není potřeba zapisovat do obchodního rejstříku nebo oznamovat věřitelům společnosti.

Příplatek mimo základní kapitál u akciové společnosti

Právní úprava příplatku mimo základní kapitál pro akciovou společnost v obchodním zákoníku zcela chybí. Nicméně většina odborných názorů [1] se přiklání k tomu, že absence zákonné úpravy neznámá nemožnost akcionářů poskytnout dobrovolný příplatek mimo základní kapitál akciové společnosti, neboť jeden ze základních ústavních principů stanoví, že „každý může činit, co není zákonem zakázáno...“ [2].

Podobně jako u společnosti s ručením omezeným musí i ze strany akciové společnosti být dán souhlas s přijetím dobrovolného příplatku. Názory na to, který orgán akciové společnosti takový souhlas uděluje, se liší, nicméně přikláníme se k závěru, že je to valná hromada, pokud tak určují

stanovy (v souladu s požadavkem ustanovení § 187 odst. 2 obchodního zákoníku). V případě že stanovy rozhodování o příplatcích neupravují, spadá toto rozhodnutí do působnosti představenstva.

Pokud jde o formu rozhodnutí, tj. zda je nutný notářský zápis z rozhodování valné hromady, příp. představenstva, přikláníme se k závěru, že notářský zápis není nutný, neboť chybí výslovný požadavek zákona.

Při vrácení příplatků zpět akcionářům musejí být, stejně jako v případě společnosti s ručením omezeným, zachována pravidla pro distribuci vlastních zdrojů akciové společnosti a vrácení příplatků musí být schváleno valnou hromadou akciové společnosti.

Pokud jde o to, komu mají být příplatky vráceny, přikláníme se k názoru, že nelze použít analogicky úpravu pro společnost s ručením omezeným. Akciová společnost může bezúplatně převádět majetek na akcionáře pouze v případech, kdy to zákon výslovně dovoluje. Vzhledem k absenci speciální úpravy pro vrácení příplatku akcionáři je tedy potřeba postupovat podle obecných pravidel pro distribuci vlastních zdrojů společnosti a podle zásad rovného zacházení s akcionáři. Vracené příplatky by tedy měly být mezi akcionáře distribuovány podle jejich podílu na základním kapitálu společnosti, nikoliv podle poměru k výši jimi poskytnutých příplatků.

Vrácení příplatků u akciové společnosti se stejně jako vrácení příplatků u společnosti s ručením omezeným nezapisuje do obchodního rejstříku ani neoznamuje věřitelům společnosti.

Závěrem

Pokud společnost potřebuje navýšit vlastní kapitál, představují vklady do ostatních kapitálových fondů rychlou a flexibilní alternativu ke zvýšení základního kapitálu.

Hlavní výhodou vkladů do ostatních kapitálových fondů je téměř nulová administrativa a náklady.

Při vrácení takových vkladů pak odpadá povinnost zápisu do obchodního rejstříku, oznamovací povinnosti a případná ingerence ze strany věřitelů.

Mgr. Zuzana Stuchlíková

Mgr. Ing. Michal Růžička

[DVOŘÁK & SPOL., advokátní kancelář, s.r.o.](#)

Oasis Florenc
Pobřežní 12
186 00 Praha 8

Tel.: +420 255 706 500
Fax: +420 255 706 550
e-mail: office@akds.cz

[1] Např. Dědič, J. Příplatek akcionáře na vytvoření vlastního kapitálu mimo základní kapitál. In Pocta Miloši Tomsovi k 80. narozeninám. Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s. r. o., 2006, str. 94 an.

[2] Článek 2 odst. 3 Listiny základních práv a svobod.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. - zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)
- [Předběžné opatření a další instituty k ochraně věřitelů při přeměnách](#)